

ТУРИЗМ

DOI: [https://doi.org/10.32782/2708-4949.1\(7\).2023.3](https://doi.org/10.32782/2708-4949.1(7).2023.3)

УДК 711.2:379

Л. А. Бондаренко

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ

В статті проаналізовано міжнародний досвід розвитку туристичних регіонів. Встановлено, що поділ на туристичні регіони має давати максимально комплексне уявлення про територію, оскільки призначений для багатьох споживачів з різними потребами. Визначено, що поділ на туристичні регіони, враховуючи його спеціалізацію у конкретній соціально-економічній діяльності, належить до галузевого районування. Його варто трактувати як інструмент дослідження територіальної організації туризму та як відображення певного етапу територіального розвитку туризму. Доведено, що за оцінками фахівців інституту Світового банку за обсягами продажу туризм сьогодні посідає друге місце у світовій економіці після машинобудування, серед інших галузей сфери послуг – займає провідне місце. Туризм ґрунтується на взаємному використанні потенціалу території і виробничих факторів різних галузей, генеруючи на основі поєднання товарів, послуг і вражень цікавий продукт. Досліджено важливість та необхідність розвитку туристичних регіонів. У статті здійснено аналіз ключових тенденцій розвитку міжнародного туризму на основі темпів росту туристичних прибуттів по версії UNWTO. Проаналізовано досвід розвитку туристичних регіонів країн, які є найбільш схожими з Україною за доступом до рекреаційних ресурсів. Доведено, що яскравим прикладом успішного туристичного розвитку в Чорноморському регіоні виступає Болгарія. Детально досліджено особливості становлення туристичних регіонів Болгарії. Встановлено, що в Болгарії кожен туристичний район у відповідності до Закону про туризм обов'язково повинен мати організацію із управління туристичним районом. В результаті дослідження встановлено, що досвід Болгарії у формуванні та розвитку туристичних регіонів є надзвичайно інформативним для України в контексті розвитку українського туризму. аналіз міжнародного досвіду розвитку туристичних регіонів свідчить про динамічність та високий рівень розвитку галузі. Варто звернути увагу на те, що міжнародний розвиток туристичних регіонів забезпечується в першу чергу застосуванням концепції сталого розвитку туризму, що ґрунтується на раціональному використанні природних ресурсів, їх відновлюваності та завдяки цьому можливості тривалого використання.

Ключові слова: туризм, туристичні регіони, рекреаційні ресурси, районування, туристичні послуги, туристичний потенціал.

Постановка проблеми та її актуальність. Із зростанням ролі туризму у розвитку країн та регіонів актуальності набуває питання пошуку шляхів ефективного управління цією галуззю. Для цього окремими регіонами здійснюється оцінювання туристично-рекреаційного потенціалу, формування нових туристично-рекреаційних систем та аналіз стану вже існуючих, створення туристично-рекреаційних кластерів тощо. Поділ на туристичні регіони має давати максимально комплексне уявлення про територію, оскільки призначений для багатьох споживачів з різними потребами. Поєднання воєдино природних, соціально-економічних, історико-географічних та інших районних мереж є складним завданням. Облік специфіки природної зональності може бути міцною основою для створення туристичних регіонів, особливо для рівнинних територій. У контексті сучасних тенденцій аналізуються регіоноутворюючі ознаки та акцентується увага на обліку природної зональності у схемах туристичного районування. Бажання раціонального використання ресурсів і правильного управління ними, оптимізація господарської діяльності і супутньої інфраструктури зумовлює необхідність загальної систематизації територій, що ототожнюється із районуванням географічного про-

стору. Залежно від структурно-функціонального характеру виділених регіонів прийнято говорити про комплексне та галузеве районування. Поділ на туристичні регіони, враховуючи його спеціалізацію у конкретній соціально-економічній діяльності, належить до галузевого районування. Його варто трактувати як інструмент дослідження територіальної організації туризму та як відображення певного етапу територіального розвитку туризму. З метою підвищення конкурентних переваг та реструктуризації видів діяльності регіони починають ідентифікувати туристичні образи територій, які в сучасному світі стають важливими економічним ресурсом та одним із ключових факторів конкурентоспроможності регіону, міста чи країни. Туристичні образи регіонів багато в чому визначають їхню привабливість, породжують бажання їх відвідати та впливають на розвиток рекреації та туризму на цих територіях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню ключових питань міжнародного досвіду розвитку туристичних регіонів присвятили свої наукові праці вітчизняні та зарубіжні науковці такі як: Безугла Л.С. [10], Горшкова Л.О. [9], Іванько О.О. [7], Каковкіна О.М. [8], Лепкий М.І. [2], Мальська М.П. [4], Масляк П.О. [3], Мілінчук О.В. [9], Худо В.В. [4] та ін.

Враховуючи значні здобутки науковців варто наголосити на тому, що не достатньо дослідженими залишаються питання вивчення особливостей досягнення високого рівня розвитку туристичних регіонів у різних країнах.

Мета статті. Метою дослідження виступає детальний аналіз розвитку туристичних регіонів в контексті міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Туризм як сфера економічної діяльності набуває широкого розвитку в сучасному світі. За оцінками фахівців інституту Світового банку за обсягами продажу туризм сьогодні посідає друге місце у світовій економіці після машинобудування, серед інших галузей сфери послуг – займає провідне місце. Безпосередньо індустрію туризму не можна назвати галуззю економіки. Даний вид діяльності ґрунтується на взаємному використанні потенціалу території і виробничих факторів різних галузей, генеруючи на основі поєднання товарів, послуг і вражень цікавий продукт [11]. Варто також звернути увагу на те, що створення та розвиток туристичних регіонів є процесом поділу певних територій за наявністю в них особливих рекреаційних ознак відмінних між собою.

Будякова О.Ю. наголошує на тому, що: «в умовах глобалізації та підвищеного інтересу населення Землі до туризму з особливою гостротою постає питання про пошук нових пріоритетів територіального розвитку, що дозволяють підвищити ефективність використання обмежених регіональних ресурсів або залучити в оборот нові рекреаційно-туристичні території. Одним із таких пріоритетів є туризм і рекреація, які розвиваються останнім часом у регіонах на рекреаційно-туристичних територіях прискореними темпами та набувають на світовій арені все більшої актуальності. Оскільки рекреаційно-туристична територія – складова загальної території регіону, тісно пов'язана певним типом її розвитку, при якому вона набуває рекреаційні функції і, отже, спеціалізацію в рамках загального поділу праці цілісного простору регіону або країни» [1, с. 529].

Досліджуючи важливість та необхідність розвитку туристичних регіонів ми погоджуємося із твердженням запропонованим Лепким М.І. відносно того, що: «туризм дає змогу населенню регіонів поліпшити фінансово-економічний стан їх та їхніх родин, одержати додаткові кошти, значною мірою вирішити проблему зростаючого безробіття в регіоні, використати незадіяні ресурси, а також має культурне, пізнавальне та оздоровчо-рекреаційне значення, що загалом відповідає основним потенційним функціям туризму як соціально-економічного явища та виду підприємницької діяльності. Розвиток туризму в регіоні спонукає покращення благоустрою територій, стимулює розвиток соціальної інфраструктури» [2, с. 549].

Аналізуючи міжнародний досвід розвитку туристичних регіонів Масляк П.О. наголошував на тому, що: «країни Західної Європи вирізняються у світі найвищим рівнем експлуатації рекреаційних ресурсів, найефективнішим їх використанням та наданням рекреаційних

послуг. Європа є найбільш рекреаційно привабливою у світі. Близько 60% усіх рекреантів та туристів нашої планети долучається до її природного, культурного, історичного й етнічного розмаїття. Європа – це ніби весь світ у мініатюрі. Традиційними лідерами за кількістю відвідувань у Європі є Франція, Іспанія, та Італія, Велика Британія, Німеччина, Греція, які разом складають 78% прибуттів у світі. Водночас ми спостерігаємо, що частка менш розвинутих країн та країн, що розвиваються щороку поступово зростає» [3, с. 97].

В реаліях сьогодення все більша кількість країн направляють значні інвестиції на розвиток міжнародного туризму, який є рушійною силою соціально-економічного розвитку країн. Туризм є та завжди залишатиметься ключовою складовою міжнародної торгівлі послугами. Варто наголосити, що міжнародний туризм спонукає до розвитку та безперервного удосконалення інфраструктури у різних країнах світу.

Ми погоджуємося з твердженням Мальської М.П. та Худо В.В. відносно того, що: «міжнародний туризм став однією з найвпливовіших категорій. Для його кращого дослідження, за рекомендацією Всесвітньої туристичної організації, в світі виділяють 6 туристичних регіонів» [4, с. 84].

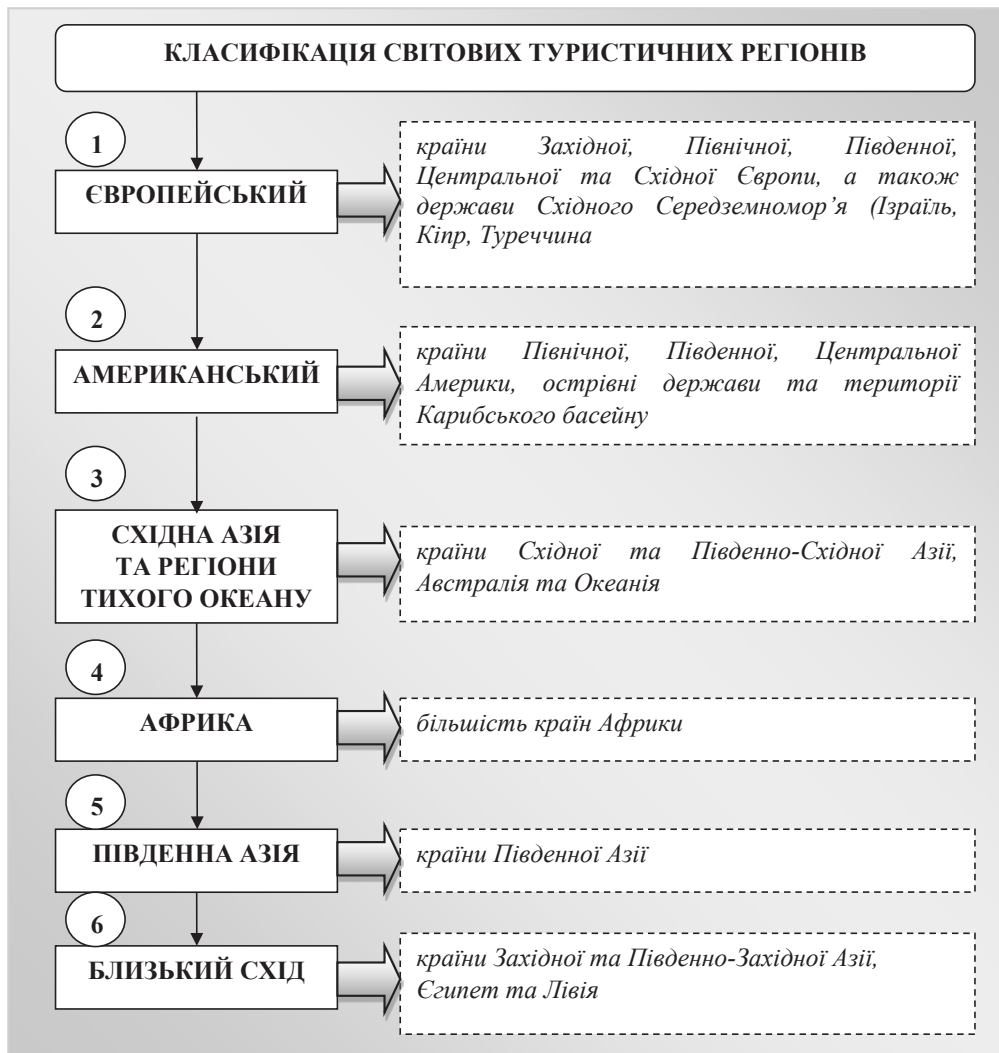
Класифікація світових туристичних регіонів представлена на рисунку 1.

Аналіз статистичної інформації представленої Всесвітньою туристичною організацією (UNWTO) свідчить про стрімке зростання туристичних потоків, і як наслідок зростання прибутків від міжнародного туризму, проте пандемія COVID-19 з 2020 року стрімко зменшила обсяг міжнародних туристичних прибуттів. Міжнародний розвиток туризму варто досліджувати у розрізі кількісних показників. На основі інформації наданої Всесвітньою туристичною організацією (UNWTO) проаналізуємо в таблиці 1 ключові тенденції розвитку міжнародного туризму на основі темпів росту туристичних прибуттів.

Таблиця 1 – Ключові тенденції розвитку міжнародного туризму на основі темпів росту туристичних прибуттів

Рік	Обсяг міжнародних туристичних прибуттів, млн.	Темп зміни у співвідношенні до попереднього року, %
2010	957,2	6,7
2011	1014,4	4,9
2012	1055,5	5,1
2013	1107,5	4,9
2014	1152,1	4,0
2015	1208,9	4,9
2016	1250,3	3,4
2017	1339,5	7,1
2018	1413,9	5,6
2019	1465,8	3,7
2020	409,1	-72,1
2021	454,8	-69
2022	917,0	-37,4

Джерело: сформовано автором на основі [5]

Рисунок 1 – Класифікація світових туристичних регіонів

Джерело: сформовано автором на основі [4; 10]

Аналізуючи таблицю 1 варто наголосити на тому, що з 2010 року по 2019 рік обсяг міжнародних туристичних прибуттів мав стійку тенденцію до збільшення, в наслідок цього збільшувалися прибутки одержані від міжнародного туризму. У 2020 році ситуація докорінно змінилася, обсяг міжнародних туристичних прибуттів різко знизився у 2020 році, в порівнянні із 2019 роком даний показник зменшився на 72,1% внаслідок пандемії COVID-19. З 2021 року досліджуваний показник почав відновлюватися після значного занепаду.

Досліджуючи досвід зарубіжних країн у розвитку туристичних регіонів вважаємо за необхідне розглянути досвід країн, які є найбільш схожими з Україною за доступом до рекреаційних ресурсів.

Обґрунтованою є позиція Іванько О.О. стосовно того, що: «Чорноморський регіон є окремою географічною зоною, багатою природними ресурсами, що має стратегічне розташування на стику Європи, Центральної Азії та Близького Сходу. Країни, що входять до складу Чорноморського регіону – Болгарія, Туреч-

чина, Грузія, Україна, – характеризуються культурним та етнічним розмаїттям, володіють багатою історичною та архітектурною спадщиною, природними ресурсами. Чорноморський регіон є традиційною рекреаційною зоною міжнародного значення та в умовах конкурентного розвитку світового туристичного ринку заслуговує на окреме дослідження сучасного стану туристичної галузі» [7; с. 11].

Яскравим прикладом успішного туристичного розвитку в Чорноморському регіоні виступає Болгарія. Розглянемо детальніше особливості становлення туристичних регіонів Болгарії.

Ми погоджуємося з твердженням Каковкіної О.М. стосовно того, що: «в кінці 90-х років минулого століття Україна і Болгарія мали практично рівні стартові умови переходу до ринкової моделі економіки. Туризм Болгарії, як і України, протягом 1970–1990 рр. був складовою частиною планово-адміністративної системи, потрапив у політико-ідеологічні програми впливу радянської позиції, проте інтеграційні процеси

у межах блоку РЕВ сформували ринок туристичних послуг та пріоритетів, не ізолювавши Болгарію від країн Заходу» [8, с. 150].

В контексті дослідження туристичного районування Болгарії Мілінчук О.В та Горшкова Л.О. аналізували зарубіжний досвід Ірландії, Хорватії та Румунії і отримали наступні результати: «Ірландія – одна з найменших країн Європи, схожа з Болгарією за площею та чисельністю населення, а також за основними показниками розвитку туризму. Країна представлена на міжнародному ринку сімома туристичними регіонами, які спочатку не були створені спеціально для туристичних цілей, але згодом стали важливими для національного та регіонального маркетингу туризму. Хорватія – країна ЄС, що належить до малих балканських країн. Порівнюючи з Болгарією за розмірами та чисельністю населення, вона є одним з основних конкурентів на міжнародному туристичному ринку. Країна має давні традиції в розвитку туризму, з налагодженим туристичним маркетингом як на національному, так і на регіональному рівні. У 2010 р. в країні було створено та оформлено 10 туристичних зон для маркетингових цілей. Румунія – значно більша за площею та населенням, але традиційно порівнюється з Болгарією за основними характеристиками політичного, економічного та соціального розвитку. Як і Болгарія, Румунія має великий природний та культурний туристичний потенціал, який здебільшого ще недостатньо використовувався. Однак на відміну від Болгарії Румунія останнім часом успішно зарекомендувала себе на міжнародному туристичному ринку зі своїми дев'ятьма регіонами» [9, с. 42].

Цікавим є твердження Мілінчук О.В та Горшкової Л.О. стосовно того, що: «спираючись на досвід інших європейських країн, для визначення туристичних районів у Болгарії експерти розробили основні принципи, на які вони спиралися під час виокремлення туристичних районів:

1. Територіальний – охоплення районів повинно відповідати реальному (включаючи існуючі організаційні структури) або потенційному розвитку туризму.
2. Атрактивний – наявність цікавих для туристів місць, пам'яток, які забезпечують глибину туристичної пропозиції та дають змогу сформувати конкурентоспроможну туристичну програму хоча б на кілька днів.
3. Туристична інфраструктура – регіони повинні володіти цілим комплексом туристичних послуг і відповідної інфраструктури для забезпечення потреб туристів і туристичних організацій.
4. Однорідність – відносна ідентичність природних і соціально-економічних умов, ресурсного потенціалу, складу туристського продукту.
5. Територіальна цілісність (компактність) – відсутність територіальної фрагментації території.
6. Толерантність – прагнення зберегти, наскільки це можливо, територіальну цілісність існуючих регіональних асоціацій та інших добровільних утворень між муніципалітетами» [9, с. 43].

Варто зазначити, що в Болгарії кожен туристичний район у відповідності до Закону про туризм обов'язково повинен мати організацію із управління туристичним районом.

Також в Болгарії створена та функціонує Концепція туристичного районування відповідно до якої: «кожний туристичний район має основну (базову) спеціалізацію. Основна спеціалізація характеризується поєднанням двох видів туризму, які в сукупності визначають унікальність саме даного регіону. Розширена включає основну і до трьох-чотирьох додаткових видів туризму» [10].

Як наголошують Мілінчук О.В та Горшкова Л.О.: «туризм Болгарії є галуззю з провідними позиціями в національній економіці, яка забезпечує майже 14% ВВП. Із метою ефективного розвитку туристичної індустрії країни Міністерством туризму Болгарської Республіки було затверджено Концепцію туристичного районування. Згідно з прийнятою Концепцією, виокремлено дев'ять туристичних районів: Дунав, Стара Планина, Долина Троянд, Тракія, Родопи, Ріла-Пирин, Софійський, Варнське та Бургаське Чорномор'я, в яких існують умови для формування конкретної комбінації туристичних продуктів завдяки поєднанню соціально-економічних, культурних та природних умов для туризму. При цьому район може бути як об'єктом власного маркетингу і реклами, так і об'єктом цільового управління з боку конкретних туристичних організацій та муніципалітетів, які контролюються державою. Таким чином, у Болгарії акцент робиться саме на синергізм національного і регіонального рівнів із метою підвищення ефективності маркетингу та найкращого позиціонування на міжнародному ринку туристичних послуг як країни у цілому, так і всіх її регіонів» [9, с. 46].

Враховуючи вищенаведене наголосимо на тому, що досвід Болгарії у формуванні та розвитку туристичних регіонів є надзвичайно інформативним для України в контексті розвитку українського туризму.

Висновки. Підводячи підсумки проведеного дослідження наголосимо на тому, що аналіз міжнародного досвіду розвитку туристичних регіонів свідчить про динамічність та високий рівень розвитку галузі. Варто звернути увагу на те, що міжнародний розвиток туристичних регіонів забезпечується в першу чергу застосуванням концепції сталого розвитку туризму, що ґрунтується на раціональному використанні природних ресурсів, їх відновлюваності та завдяки цьому можливості тривалого використання, у тому числі наступними поколіннями. Також важливу роль має регулююча роль держави. Тільки держава може бути найбільш раціонально, з користю для громадян обирати та підтримувати напрями розвитку туризму, виділяти необхідні фінансові ресурси. Для цього необхідно створення спеціальних державних органів, відповідальних за ті чи інші напрями розвитку туризму. Варто також акцентувати увагу на розвитку в'їзного туризму, що забезпечує надходження доходів до бюджету та створення робочих місць.

Список використаних джерел:

1. Будякова О.Ю. Особливості рекреаційно-туристичних територій. Туристичні регіони: розвиток, інституційне середовище та розумне локальне управління : *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Адміністративно-територіальні vs економічно-просторові кордони регіонів», КНЕУ, 19-20 березня 2020 р.* С. 528–532.
2. Лепкий М.І. Фактори розвитку туристичного господарства в регіонах України. *Інфраструктура ринку. Розвиток продуктивних сил та регіональна економіка*. 2018. № 25. С. 549–555.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія : навч. посібник. Київ : Знання, 2008. 343 с.
4. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
5. Global And Regional Tourism Performance. UNWTO. URL: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>
6. Іванько О.О. Сучасні тенденції розвитку туристичної галузі країн Причорномор'я. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Державне управління»*. 2018. № 4. Т. 29(68). С. 7–11.
7. Каковкіна О.М. Особливості розвитку міжнародного туризму у Болгарії у 1970-х – на початку 1990-х років. *Гуманітарний журнал*. 2015. № 1–2. С. 149–157.
8. Мілінчук О.В, Горшкова Л.О. Зарубіжний досвід туристичного районування: приклад Болгарії. *Причорноморські економічні студії. Світове господарство і міжнародні світові відносини*. 2020. Випуск 52-1. С. 41–48.
9. Концепція туристичного районування Болгарії. URL: <http://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/uploads/raionirane/koncepcia.pdf>
10. Безугла Л. С., Воловик Д. В. Перспективи розвитку туризму на внутрішньому та зовнішньому ринках України. *Управління соціально-економічним розвитком країни, регіону, підприємства в умовах кризи (фінансова, аграрна галузі та невиробнича сфера) : монографія / за ред. Л. М. Савчук. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. С. 390–398.*
11. Безугла Л. С., Демчук Н. І. Соціально-економічні аспекти і передумови розвитку підприємств галузі екотуризму. *Агросвіт*. 2019. № 18. С. 24–28. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2954&i=3>

References:

1. Budiakova, O. Iu. (2020). Osoblyvosti rekreatsiino-turystychnykh terytorii [Features of recreational and tourist areas]. *Turystychni rehiony: rozvytok, instytutsiine seredovyshche ta rozumne lokalne upravlinnia: Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Administratyvno-terytorialni vs ekonomichno-prostorovi kordony rehioniv"*, (KNEU, March 19-20, 2020).
2. Lepkyi, M. I. (2018). Faktory rozvytku turystychnoho hospodarstva v rehionakh Ukrainy [Factors of tourism development in the regions of Ukraine]. *Infrastruktura rynku. Rozvytok produktyvnykh syl ta rehionalna ekonomika*, 25. pp. 549–555.
3. Masliak, P. O. (2008). *Rekreatsiina heohrafiia* [Recreational geography: education]. Kyiv: Znannia
4. Malska, M. P., Khudo, V. V. (2012). *Turystychnyi biznes: teoriia ta praktyka* [Tourist business: theory and practice: textbook]. Kyiv: Tsentru uchbovoi literatury
5. Global And Regional Tourism Performance. UNWTO. Available at: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>
6. Ivanko, O. O. (2018). Suchasni tendentsii rozvytku turystychnoi haluzi krain Prychornomoria [Modern trends in the development of the tourism industry of the Black Sea countries]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya "Derzhavne upravlinnia"*, 4(29), pp. 7–11.
7. Kakovkina, O. M. (2015). Osoblyvosti rozvytku mizhnarodnoho turyzmu u Bolharii u 1970-kh na pochatku 1990-kh rokiv [Features of the development of international tourism in Bulgaria in the 1970s and early 1990s]. *Humanitarnyi zhurnal*, 1-2, pp. 149–157.
8. Milinchuk, O. V., Horshkova, L. O. (2020). Zarubizhnyi dosvid turystychnoho raionuvannia: pryklad Bolharii [Foreign experience of tourist zoning: the example of Bulgaria], 52-1, pp. 41–48.
9. Kontsepsiia turystychnoho raionuvannia Bolharii. Available at: <http://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/uploads/raionirane/koncepcia.pdf>
10. Bezuhla, L. S., Volovyk, D. V. (2019). Perspektyvy rozvytku turyzmu na vnutrishnomu ta zovnishnomu rynkakh Ukrainy [Prospects for the development of tourism in the domestic and foreign markets of Ukraine]. *Upravlinnia sotsialno-ekonomichnym rozvytkom krainy, rehionu, pidpriemstva v umovakh kryzy (finansova, ahrarna haluzi ta nevyrobnycha sfera): monohrafiia / za red. L. M. Savchuk. Dnipro: Vydavets Bila K. O., pp. 390–398.*
11. Bezuhla, L. S., Demchuk, N. I. (2019). Sotsialno-ekonomichni aspekty i peredumovy rozvytku pidpriemstv haluzi ekoturizmu [Socio-economic aspects and prerequisites for the development of ecotourism enterprises]. *Ahrosvit*, 18, pp. 24–28. Available at: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2954&i=3>

Liudmyla Bondarenko
Dnipro University of Technology

INTERNATIONAL EXPERIENCE OF THE DEVELOPMENT OF TOURIST REGIONS

The article analyzes the international experience of the development of tourist regions. It was established that the division into tourist regions should give the most comprehensive picture of the territory, as it is intended for many consumers with different needs. It was determined that the division into tourist regions, taking into account its specialization in a specific socio-economic activity, belongs to sectoral zoning. It should be interpreted as a tool for researching the territorial organization of tourism and as a reflection of a certain stage of the territorial development of tourism. It has been proven that, according to the estimates of experts of the World Bank Institute, in terms of sales volume, tourism today ranks second in the world economy after mechanical engineering, and among other branches of the service sector, it occupies a leading place. Tourism is based on the mutual use of the potential of the territory and production factors of various industries, generating an interesting product based on a combination of goods, services and impressions. The importance and necessity of the development of tourist regions has been studied. The article analyzes the key trends in the development of international tourism based on the rates of growth of tourist revenues according to the UNWTO version. The experience of developing tourist regions of countries that are most similar to Ukraine in terms of access to recreational resources is analyzed. It has been proven that Bulgaria is a vivid example of successful tourism development in the Black Sea region. As a result of the study, it was established that the experience of Bulgaria in the formation and development of tourist regions is extremely informative for Ukraine in the context of the development of Ukrainian tourism. the analysis of the international experience of the development of tourist regions shows the dynamism and high level of development of the industry. It is worth paying attention to the fact that the international development of tourist regions is ensured primarily by the application of the concept of sustainable development of tourism, which is based on the rational use of natural resources, their renewability and, thanks to this, the possibility of long-term use.

Key words: *tourism, tourist regions, recreational resources, zoning, tourist services, tourist potential.*

Статтю подано до редакції 02.02.2023